

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Merly István: Nyolcvan év óta kérdez és számol*

Cím: *és számol a Főv. Statisztikai*

Hivatala

Forrás: *Kis Újság*

1949 04. 12.

(Hely) (Idő) (Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy *341.3*

He'

Idő *1949*

Személy

Helyszám

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi házinyomda 1926 — 8891

Nyolcvan év óta kérdez és számol a főváros legfürgébb hivatala

A Fővárosi Statisztikai Hivatal érdekes jubileumi programja

Budapestnek van egy hivatala, amelynek felderítő munkája nagyban hozzájárul a viszonyok javításához. A számok kíméletlen kritikája nélkül sötétben tapogatódnánk. A fővárosnak ez a „társadalmi obszervatórium”: a Fővárosi Statisztikai Hivatal most csendben, szinte észrevétlenül jubileumhoz érkezett. Nyolcvan éve, hogy megvetették alapjait ennek a tudományos intézménynek.

„Pest város statisztikai hivatala” 1869-ben kezdte meg működését, Kőrösy József, a Pesti Napló közgazdasági szerkesztőjének vezetésével s csakhamar nemzetközileg is nagy elismerést vívott ki a maga számára. Amikor 1876-ban Budapesten tartották meg a nemzetközi statisztikai kongresszust, ez a hivatal kapott megbízatást a nagyvárosok nemzetközi statisztikájának elkészítésére.

hivatal felkérésére a családok két héten át pontosan vezették ezeket a háztartási könyveket. Az adatok összeállítása most kezdődött meg s ha a hivatal elkészül ezzel a munkával, hű tükröt kaphatunk: hogyan él és mire mennyit költött már a főváros lakossága.

Az új adatösszeállítás harmadik kérdéscsoportjába tartozik a felszabadulás utáni élelmiszerellátási helyzetnek a lemerése. Most dolgozza fel a hivatal községenként, honnan, mennyi volt az élelmiszerfelhozatal Budapestre a felszabadulás után s ha majd ezek a munkák elkészülnek, össze lehet hasonlítani a helyzetet a háború előttivel. A szállító vidékek statisztikai megállapításának mezőgazdasági szempontból lesz nagy jelentősége, ugyanakkor megállapí-

ható, mennyiben változott Budapest ellátásának képe a felszabadulás óta.

Milyen volt a szabadságharc Pest-Budája

A főváros törvényhatósági bizottság legutóbbi közgyűlésén elhatározták a Városháza Bizottság létesítését. A Fővárosi Statisztikai Hivatal ezzel kapcsolatban most érdekes új adatfelvételeket készít elő, hogy bekapcsolódhasson a Városháza Bizottság munkájába is. Rövid időn belül elkészül a szabadságharcokorabeli Pest és Buda statisztikája, a további munka pedig majd a Városháza Bizottság programjának megfelelően folyik.

A nyolcvan éves Fővárosi Statisztikai Hivatal fiatalos lendülettel dolgozik tovább. Merly István

Versenyszűrés az idővel

A Statisztikai Hivatal munkája mindenkor versenyszűrés a rohanó idővel. Nemcsak azért mert hónapról-hónapra rögzítenie kell a változott eseményeket és adatait késedelem nélkül rendelkezésre kell bocsátania, hanem azért is, mert mindig fel kell ismernie a korszerű igényeket, a közigazgatás, az élet és tudomány által felvetett problémákat és azokra felelnie kell. A hivatalnak a múlt század 70-es éveibe visszanyúló kiadványsorozata mutatja, hogy megfelelt ennek a feladatnak. A „Statisztikai Közlemények” sorozatában megjelent több, mint száz kötet a város életének szinte minden tárgykörét felöleli; zsebkönyvei, grafikus kiadványai pedig arról tanuskodnak, hogy a hivatal mindig súlyt helyezett arra, hogy eredményeit a nagyközönségnek is hozzáférhetővé tegye.

A felszabadulás után a Fővárosi Statisztikai Hivatal nyomban felismerte új szerepét a megváltozott helyzetben. Nagy lendülettel kapcsolódott bele a hároméves tervbe, most pedig az ötéves terv indulása előtt érdekes és eredményekben messzi kihatású új statisztikai adatfeldolgozást tűzött ki feladatául. Az új adatfelvételek és adatösszeállítások három kérdéscsoport körül mozognak.

Három érdekes kérdés

A december 31-én lezajlott népszámlálással kapcsolatban a Fővárosi Statisztikai Hivatal készíti el a lakásstatisztikát és az épületstatisztikát. Ez a munka kiterjed már Budapest környékére is, mert Nagy-Budapest előkészítését a hivatal már a statisztika legkülönbözőbb területein végzi. Feldolgozzák a lakáshelyreállítást, a lakásállományt, társbérletet, a lakáshiányt, hogy adatai alapján elkészíthessék és az ötéves tervbe állíthassák az új lakásépítési programot. Az épületstatisztikai adatösszeállításnak városrendezési szempontból lesz óriási jelentősége. Kiterjed ez az épületstatisztika Budapest környékére is.

A második kérdéscsoport, amelyben a Fővárosi Statisztikai Hivatal új adatfelvételeket és adatösszeállításokat végez, Budapest lakosságának szociográfiai felmérése. Az élelszínvonal és a fogyasztás mérvének megállapítása céljából a Fővárosi Statisztikai Hivatal nemrégiben tízenöt ezer dolgozónak osztott ki kérdőíveket, a tízenöt ezer dolgozó közül pedig minden hetedik úgynevezett Marcell-féle háztartási könyvet kapott. A